

Overweging le Zondag veertigdagentijd 26 feb 2023

Zusters en broeders,

je hoeft niet in de woestijn te zijn om de verleidingen van de duivel aan den lijve te ondervinden. Het kwaad is overal, het schuilt om de hoek. Het is soms zelfs in de mens zelf, en vroeger zei men dan: hij of zij is door de duivel bezeten. Het kwaad kan soms goede mensen treffen, en wordt dan als een soort onrecht ervaren. Men vraagt zich af: waaraan heb ik dit verdiend? Zij zoeken dan schuld bij zichzelf. Niet altijd terecht, het kwade kan mensen ook overkomen. Maar mensen kunnen wel degelijk ook voor het kwade kiezen, zelfs al zijn zij zich daar niet altijd bewust van. 'De zondeval' werd dat vroeger genoemd en hoe men zich dat voorstelde, zien we hier in de kerk afgebeeld op de onderzijde van het middelste koorraam door glazenier Piet Gerrits.

Hoe vaak kiezen wij niet de makkelijkste weg?

Het kiezen van de makkelijkste weg is soms kiezen voor het kwade, als je daarmee de discussie of de strijd voor een lastiger te volgen goede overtuiging uit de weg gaat. Hoe vaak is zwijgen niet de makkelijkste weg, je hoeft dan geen rekenschap aan de ander af te geven, want je hebt immers niks gezegd. Mensen zijn mondige wezens wij hebben de kans om te kiezen. Kiezen betekent dat er meer kanten aan een zaak zijn. Kies je voor het een, dan moet je het andere laten. Iedere dag worden wij voor keuzes gesteld, keuzes die er min of meer toe doen en bepalen of wij aan de goed kant staan, voor een betere wereld kiezen.

Het evangelie van vandaag, laat ons getuige zijn van een strijd tussen goed en kwaad, op leven en dood. Jezus is naar de woestijn gegaan en Hij wordt er beproefd. Ik denk niet dat het genoeg is om te zeggen dat Jezus zich even terug wilde trekken of dat Hij eventjes alleen wilde zijn. De woestijn is een eenzame, kale plaats van de dood. Je komt er niemand tegen en je staat dus alleen. En omdat je alleen bent, kom je jezelf tegen, leer je je diepste zelf kennen.

Misschien is het zo dat de grote verleidingen voor mensen in wezen altijd op hetzelfde neerkomen. Het gaat dan om veel bezit, om heerszucht en macht, en om boven God te staan. Dit alles kun je volgens mij best wel kort en bondig samenvatten:

mensen willen boven anderen staan, zich beter voelen dan anderen en zien elkaar maar heel moeilijk als gelijkwaardig. Jezus' verblijf in de woestijn is ook zo'n grote verleiding, een klassieke strijd tussen het kwade en het goede, tussen satan en Jezus. En het gaat er ook hier om wie op de eerste plaats mag staan. Jezus laat in ieder geval duidelijk uitkomen, dat het kwade het niet wint. Maar Hij gaat ook niet *zelf* op de eerste plaats staan: die eerste plaats komt volgens Hem toe aan God de Vader.

Het hoge gebod van de Vader: 'heb uw naaste lief', is het eerste wat wij net zoals Jezus dienen na te volgen. Niet boven de ander gaan staan, maar juist naast de ander te gaan staan, die helpende hand en die steun bieden die in ons vermogen ligt. Als wij zo handelen dan komt het Gods rijk, ons beloofde land, al heel aardig in de goede richting.

Jezus onze Heer heeft duidelijk gekozen. Hij wil niet dat mensen in Hem geloven alleen omdat Hij wonderen doet of omdat Hij macht over anderen bezit. Ze mogen in Hem geloven, doordat Hij God op de eerste plaats laat komen en zijn wil aan ons voorhoudt.

De mensen mogen ook in Jezus geloven omdat Hij kiest voor de mensen en voor hun geluk. Zo is onze Heer werkelijk Gods Zoon en Mensenzoon in één. Wie komt er bij ons op de eerste plaats: wijzelf, de ander of die Ander (inderdaad met een hoofdletter)? Laten we geloven in Jezus en Hem ook metterdaad navolgen. De hedendaagse werkelijkheid biedt ons daartoe vele kansen. Laten we in de komende vastentijd extra begaan zijn met onze ontheemde medemensen. Met de slachtoffers van machtsstrijd en natuurgeweld. Details zijn hier niet nodig, u weet wat ik bedoel. Meer dan het symbolische vastentrommeltje zet vasten in ruime zin zoden aan de dijk van evangelische medemenselijkheid. En daarmee bedoel ik vasten als jezelf, je eigen wensen en behoeften naar het tweede plan schuiven om meer oog te hebben voor wat er werkelijk toe doet. Ik wens u in die geest een vastentijd toe die onze lijdende naasten ten goede komt.

Amen